

Kristauak Sozialismo Bidetik

Ba da denbora, militarrek Allende bota zutela eta be-
raiek agintea hartu. Sozialismoaren bide berri bat etenda
gelditu zen, eta Hego Amerikaren arnasa berri bat eta
askoren itxaropen haundi bat itota. Hala ere, Chileko es-
periantziaren argitan sortu zèn mugimendu bat ez da ito
munduan, eta bai pizkortu eta indartu: hau da, «Cristia-
nos para el Socialismo» edo **Kristauak Sozialismo Bide-
tik** mugimendua.

1971.eko apirilaren 16an, langileen artean bizi eta lan
egiten duten 80 apezek ageri* bat zabaltzen dute («Lau-
rogeien Ageria» deituko dena), sozialismoa eraikitzeko
kristauak duten egitekoaz. Eta berehala sortzen da «Cris-
tianos para el Socialismo» izeneko idazkaritza.* Zabalta-
sun handiagoa hartzen du mugimenduak, laikoak ere bar-
nera bilduz.

1972.ean indartzen eta zabaltzen da bereziki mugi-
mendua. Izan ere, sortuz geroztik urtebetera, Hego
Amerikako beste berdin antzeko mugimendu batzuekin
 batera, Santiago de Chilen antolatzen da «Kristauak So-
zialismo Bidetik» mugimenduaren nazioarteko bilera,
1972.eko apirilaren 23an. Lau mugimendu hauk* dira ba-
tez ere antolatzaileak: Chileko «Cristianos para el So-
cialismo», Peruko ONIS (Organización Nacional: Iglesia
y Sociedad), Argentinako «Sacerdotes para el Tercer
Mundo», Hego Amerikako ISAL (Iglesia y Sociedad en
América Latina). Brasilgoak ezik, Hego Amerikako beste
nazio guztietako ordezkariak bildu ziren Santiagon. Ba-
tzarkideen artean zegoen Mexikoko Sergio Méndez Ar-
ceo, Cuernavacako apezpikua ere. 400dik gora izan ziren
bilduak; horietatik % 64 apez. Bileran parte hartu zuen
Québec-eko talde batek ere.

Kristautasunaren eta sozialismoaren arteko kideta-
suna eta harremanak aztertzeko izan zen bilera hau. Chi-
leko 80 apezek beren agerian honela zioten: «Kristau ga-
renez, ez dugu kristautasunaren eta sozialismoaren ar-
tean etenik ikusten. Aitzitik,* Santiagoko Kardinaleari
zioen bezala, sozialismoan, kapitalismoan baino ebanje-
litzeko balio gehiago dago». Honela, bada, Santiagoko bi-
lera teologiazko azterketa bat egiteko izango da: ez, or-
dea, azterketa abstraktu bat, praktika edo ekintzatik abia-
tuko den teologiazko azterketa bat baizik. Honela, kris-
tau bizitzaren eta kristau teologiaren ideologizatzea sa-
latu nahi da azterketa horren bidez.

«Kristauak Sozialismo Bidetik» mugimenduak Ameri-
katik kanpora ere indarra hartzen du. Eta, hurrengo ur-
tean, lehenbizi Espainiako Avilán ixilpeko bilera bat izan-
nen da. Bilera honen berri haundirik ez da zabaltzen; bai-
na garrantzi handia ukan* du, Chileko bileraren eta Bo-
loniakoaren arteko zubi bezala.

Izan ere, 1973.eko irailaren* 21ean, Santiagoko izen
berberaz, «Kristauak Sozialismoaren Bidetik» mugimen-
duaren hirugarren bilera egiten da Bolonian. Bi mila la-
gun inguru bildu ziren, hiru egunetako azterketa egiteko,
Italiako egoerari begira batez ere. Sarrerako hitzaldia
Giulio Girardik egin zuen. Bilera honen helburuak hau-
xek ziren: sozialista eta benetako elizkide izan daiteke-
la baieztatzea; politika aldetik delako mundu katoliko ba-
karra ez dagoela erakustea.

Bigarren helburu honek garrantzi handia du Italian,
mundu katolikoa eta Kristau Demokrazia oraindik ere

bata besteagandik bereizi ezinik bizi baitira, edo eta el-
karri lotuta iraun nahian baitabiltza. Boloniako bileran
Italiako kristau talde berri guztiek hartzen dute parte.
Elizari buruz eta politikari buruz beren joera desberdinak
badituzte ere, guztiak bat datoz, Kristau Demokraziaren
eta Elizaren arteko loturen eten beharra aitortzean eta
kristau bezala sozialismoaren bidetik jo nahian.

Boloniakoaren ondoren ez da mugimenduaren beste
bilerarik gertatu. Chileko sozialismo bidea ere eten ote
da? Ez dirudi, bide honen oinharriak ez baitaude herri ba-
teko politikazko esperientzian, Ebanjelioan bertan eta
kristau bizikera eta ikuskeran baizik.

SOZIALISMOA ETA KRISTAU FEDEA

Honela definitzen zuen G. Girardik sozialismoa: «So-
zialismoak gizarte kapitalistaren eraberritze orokorra*
nahi du, bai haren egituretan* eta bai haren kulturari. Era-
berritze hori klaseen arteko burrukaren bidez egiten da.
Sozialismoak, maila guztietan gizonen arteko nagusike-
ria eta elkar azpiratzeko nahia desegin gura du, herria
bere historiaren egile izango den gizarte bat sortzeko». So-
zialismoa ez da, beraz, kapitalismoa gizatiarragotuz,*
haren osagarri bezala datorren zerbait, kapitalismoaren
ordez gertzen den zerbait berri baizik.

Elizaren sozial dotrinak irakatsi duen klaseartekota-
suna ukatu egiten du sozialismo honek, klase baten hau-
tapena* egiteko. Bestalde, sozialismoa ez da, kapitalis-
moari ekonomi aldetik bakarrik jartzen zaion ordezkoko bat.
Ordezkotasun hori politika eta kultur arlori ere heda-
tzen* da. Honela, gizarte berri bat, gizarte sozialista bat
bideratzeko eta lortzeko, bere kontribuzioa eman nahi du
kristauak.

Gonzalo Arroyok, Santiagoko bileraren antolatzaileen
buruak, Silva Enríquez Kardinaleari bilerarako deia bidali
zionean, honek ezezkoa eman zuen, bilera hura* mar-
xistatzat joz,* eta, prestaturiko txostenetan* agertzen
zenez, azken azkenik kristautasuna ukatu egiten zela
salatuz.

Antolatzaileek, Kardinaleari emandako erantzunean
honela zioten: Bilerak ez lukeela zentzurik, kristautasuna
ukatzekotan. Historiarekiko materialismoa, historia hori
interpretatzeko zientziatzeko metodo bat dela, eta ez da-
goela ez Jainkoa ez izpiritua ukatu beharrik. Azken aska-
pena Kristogan dela aitortzen dute; baina horrek ez du
esan nahi, gizarteko eta ekonomiazko askapena bilatzeko,
aztergailu eta langailu gizatiarrak* erabili behar ez dire-
nik.

Kristau izanik sozialista izan daitekeela, eta socialis-
ta izanik kristau izan daitekeela baieztatu nahi dute.
Areago,* sozialismoaren eta Ebanjelioaren artean kideta-
sun berezi bat somatzen dute. Eta kidetasun hauxe sa-
kondu eta argitu nahi dute, hain zuzen ere.

Hala ere, ez dute beste Eliza bat sortu nahi, ez eta
partidu berri bat. Ez dago kristau sozialismorik. Baina
sozialismoak metodologia eta bidea ematen dio kristauari,
historiaren eta gizartearen azterketa egiteko. Horregatik,
beren kristautasunetik abiatuta, sozialismora jotzen du-
tenek, hainbeste partidutan egin dezakete beren politi-